

2019:APHC:27217

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానము

క్రిమినల్ పిటీషన్ నెం.11345 ఆఫ్ 2013

మధ్య:

రవికాంత్, ఎస్/ఓ. శివాజీ,
సుమారు 35 సంవత్సరాల వయస్సు, వృత్తి వ్యాపారం,
ఆర్/ఓ.హెచ్.నెం.68-5-1, గాంధీపురం-4,
లాలాచెరువు, రాజమండ్రి - 533 106,
తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

... అర్జీదారు.

మరియు

- 1) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం,
దాని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ద్వారా,
హైదరాబాదులో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు.
- 2) కృష్ణపట్నం పోస్ట్ కంపెనీ లిమిటెడ్,
దాని జనరల్ మేనేజర్ ద్వారా ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు,
తన జీపీఏ హోల్డర్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ఎల్.భరత్ రెడ్డి..
ఎస్.కె.మస్తాన్, మహబూబ్ సాహెబ్,
వయస్సు సుమారు 26 సంవత్సరాలు, R/o. D.No.26/350,
మహాత్మాగాంధీ నగర్, వేదాయపాలెం, నెల్లూరు.

... ప్రతివాది నెం.2/వికృత ఫిర్యాదుదారుడు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ: 28.01.2020

ఆమోదం కోసం సమర్పించబడింది:

గౌరవనీయ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు
ఆర్డర్ చూడటానికి అనుమతించవచ్చు? : అవును/కాదు
2. ఆర్డర్ కాపీ ఏమైనా కావచ్చు
లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు మార్క్ చేయబడిందా? : అవును/కాదు
3. తన ప్రభువు కోరుకుంటే
ఆర్డర్ యొక్క న్యాయమైన కాపీని చూశారా? : అవును/కాదు

యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు, జె.

2019:APHC:27217

* గౌరవనీయ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

+ క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.11345 ఆఫ్ 2013

% 28.01.2020

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.11345 ఆఫ్ 2013:

రవికాంత్, ఎస్/ఓ. శివాజీ,
సుమారు 35 సంవత్సరాల వయస్సు, వృత్తి వ్యాపారం,
ఆర్/ఓ.హెచ్.నెం.68-5-1, గాంధీపురం-4,
లాలాచెరువు, రాజమండ్రి - 533 106,
తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

... అర్జీదారు.

మరియు

1) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం,
దాని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ద్వారా,
హైదరాబాదులో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు.

2) కృష్ణపట్నం పోర్ట్ కంపెనీ లిమిటెడ్,
దాని జనరల్ మేనేజర్ ద్వారా ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు,
తన జీపీఏ హోల్డర్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ఎల్.భరత్ రెడ్డి..
ఎస్.కె.మస్తాన్, మహబూబ్ సాహెబ్,
వయస్సు సుమారు 26 సంవత్సరాలు, R/o. D.No.26/350,
మహాత్మాగాంధీ నగర్, వేదాయపాలెం, నెల్లూరు.

... ప్రతివాది నెం.2/వికృత ఫిర్యాదుదారుడు

! పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : శ్రీనివాస్ కాపాటి

↑ రెండవ ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది : శ్రీ దమ్మాలపాటి శ్రీనివాస్

< సారాంశం:

> హెడ్ నోట్:

? రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1) 2019(1) ALD (Cri.) 812

2) ఏఐఆర్ 1995 ఎస్సీ 231

ఈ కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది :

గౌరవనీయ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

క్రిమినల్ పిటిషన్ నెం.11345 ఆఫ్ 2013

క్రమం:

సీఆర్ పీసీ సెక్షన్ 482 కింద దాఖలైన ఈ పిటిషన్ లో పిటిషనర్/నిందితుడు నెగోషియబుల్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ యాక్ట్, 1881లోని సెక్షన్ 138, 142 (క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే ఎస్ ఐ యాక్ట్) కింద ఫస్ట్ క్లాస్ కమీ మొబైల్ మెజిస్ట్రేట్ చేసిన నేరాలను కొట్టవేయాలని కోరారు. ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు.

2. ప్రతివాది/ఫిర్యాదుదారుడు 03.06.2009 నాటి అండర్ టేకింగ్ కుదుర్చుకున్నారని, దీని ద్వారా నిందితుడు రూ.2,10,00,000/- విలువైన 700 కెఎల్ బయో డీజిల్ సరఫరా చేయాల్సి ఉందని ఆరోపిస్తూ ప్రైవేట్ ఫిర్యాదు దాఖలు చేశాడు. ఫిర్యాదుదారు కంపెనీ నుంచి నిందితుడు ఈ మొత్తాన్ని అందుకున్నాడు, కానీ 611.70 కెఎల్ బయో డీజిల్ మాత్రమే సరఫరా చేశాడు, కానీ మిగిలిన 88.30 కెఎల్ విలువ చేసే రూ.26,49,000/-ను సరఫరా చేయలేకపోయాడు. అందువల్ల, నిందితుడు 03.06.2009న స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాకు చెందిన 03.06.2009 నాటి 250650 నెంబరు గల చెక్కును స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాకు చెందిన 26,49,000 రూపాయలకు జారీ చేశాడు. ఫిర్యాదుదారు సంస్థ 22.10.2009న నెల్లూరులోని యాక్సిస్ బ్యాంకులో ఈ చెక్కును సేకరణ కోసం సమర్పించింది, కాని ఎండాస్సెంట్ "నిధులు సరిపోవు" అని రాజమండ్రిలోని లాళ్లచెరువులోని స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఆ చెక్కును తిరిగి ఇచ్చింది. ఫిర్యాదుదారుడు 26.10.2009 న ఈ సమాచారాన్ని అందుకున్నాడు మరియు తరువాత 12.11.2009 న నిందితుడికి చట్టబద్ధమైన నోటీసు జారీ చేయబడింది మరియు దానిని 05.12.2009 న 'అస్ సర్వీస్' గా ఫిర్యాదుదారుడికి తిరిగి ఇచ్చారు. 05.12.2009 నుంచి 45 రోజుల్లోగా అంటే 20.01.2010లోపు ఫిర్యాదు చేయాల్సి ఉందని, అయితే 30.01.2010న తాను ఫిర్యాదు చేశానని, అందువల్ల ఫిర్యాదుదారుడు సీఆర్ఎల్ ఎంపీ నెం.596లో ఆలస్య క్షమాభిక్ష పిటిషన్ దాఖలు చేశారని, సెక్షన్ 14(బి) ప్రకారం 2010లోని సీఆర్ఎల్ ఎంపీ నెం.596లో ఫిర్యాదును స్వీకరించామని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. ఫిర్యాదును పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు.

అందుకే తక్షణ పిటిషన్.

3. పిటిషనర్ శ్రీ శ్రీనివాస్ కాపాటియా తరపు న్యాయవాది, ప్రతివాది నెం.2/ పిటిషనర్ శ్రీ దమ్మాలపాటి శ్రీనివాస్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపించారు.

4. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది మొదటి వాదన ఏమిటంటే, ఫిర్యాదు పిటిషన్ ఆలస్యంగా దాఖలు చేయబడినందున, ట్రయల్ కోర్టు నేరుగా పిటిషన్ను అనుమతించడానికి బదులుగా, పిటిషనర్ / నిందితుడికి నోటీసు ఇచ్చి, కొంటర్ పొందిన తర్వాత మెరిట్ ఆధారంగా పిటిషన్ను నిర్ణయించి ఉండాలి. ట్రయల్ కోర్టు నేరుగా పిటిషన్ ను అనుమతించినందున, పిటిషనర్ / నిందితుడు ఆలస్య పిటిషన్ ను వ్యతిరేకించే విలువైన హక్కును కోల్పోయారు. అందువల్ల ఫిర్యాదును చట్టరీత్యా పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. అన్నపురెడ్డి శ్రీనివాసరెడ్డి వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ కేసులో ఒక తీర్పు, పిటిషన్ ను వాయిదా వేయడంలో నోటీసు తప్పనిసరి అని మరో తీర్పును ఆయన ప్రస్తావించారు.

(ఎ) విద్వాంసుడైన న్యాయవాది అనేక ఇతర కారణాలను కూడా లేవనెత్తారు మరియు ఫిర్యాదు నిర్వహించదగినది కాదని వాదించారు.

2019:APHC:27217

5. ప్రతివాది నెం.2 తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, జాప్యాన్ని క్షమించే విచక్షణాధికారం ట్రయల్ కోర్టుకు ఉన్నందున నిందితులకు నోటీసులు జారీ చేయకుండా జాప్యాన్ని క్షమించే అధికారం ట్రయల్ కోర్టుకు ఉందని, ఎన్ఐ చట్టంలోని సెక్షన్ 142(బి)లో నిందితులకు నోటీసులు జారీ చేయాలని పేర్కొనలేదని వాదించారు . పిటిషనర్ లేవనెత్తిన ఇతర కారణాలను కూడా ఆయన తోసిపుచ్చారు.

6. క్రిమినల్ పిటిషన్ లో అనుమతించాల్సిన అర్హతలు ఉన్నాయా అనేది పరిశీలించాల్సిన అంశం?

7. పై వాదనలను ఆసక్తిగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నాను . ఎన్ఐ చట్టంలోని సెక్షన్ 142 (బి) ఫిర్యాదు దాఖలు చేయాల్సిన కాలపరిమితిని తెలియజేస్తుంది. అది ఇలా ఉంది:

142. (బి) సెక్షన్ 138లోని క్లాజ్ (సి) కింద చర్యకు కారణం తలెత్తిన తేదీ నుంచి నెల రోజుల్లోగా ఫిర్యాదు చేయాలి .

3 [ఫిర్యాదుదారుడు ఆ గడువులోగా ఫిర్యాదు చేయకపోవడానికి తగిన కారణం ఉందని కోర్టుకు నివేదించినట్లయితే నిర్ణీత కాలవ్యవధి తరువాత ఫిర్యాదును కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చు .]

(సి) మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ లేదా మొదటి తరగతి జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ కంటే తక్కువ స్థాయి ఏ కోర్టు కూడా సెక్షన్ 138 కింద శిక్షార్హమైన ఏ నేరాన్ని విచారించదు.].

8. పై నిబంధనను బట్టి ఎన్ఐ చట్టంలోని సెక్షన్ 138లోని క్లాజ్ (సి) ప్రకారం చర్యకు కారణమైన తేదీ నుంచి నెల రోజుల్లోగా ఫిర్యాదు చేయాలని స్పష్టమవుతోంది. పై గడువులోగా ఫిర్యాదుదారుడు ఫిర్యాదు చేయకపోతే సబ్ సెక్షన్ (బి) నిబంధన ప్రకారం. ఒకవేళ ఫిర్యాదుదారుడు ఆ గడువులోగా ఫిర్యాదు చేయకపోవడానికి తగిన కారణం ఉందని కోర్టుకు తెలియజేసినట్లయితే , ఫిర్యాదును పరిగణనలోకి తీసుకునే అధికారం కోర్టుకు ఉంటుంది. అందువల్ల, ఫిర్యాదుదారుడు పరిమితి వ్యవధిలో ఫిర్యాదు చేయకపోవడానికి తగిన కారణాన్ని చూపించాల్సి ఉంటుంది . ఒకవేళ కోర్టును ఒప్పించడానికి తగిన కారణం లేకపోతే, నిందితులు ప్రాసిక్యూషన్ ను ఎదుర్కోవాల్సిన అవసరం లేదని వేరే చెప్పనవసరం లేదు. ఆ దృష్ట్యా నిర్ణీత గడువులోగా ఫిర్యాదుదారుడు ఫిర్యాదు చేయనప్పుడు ప్రాసిక్యూషన్ నుంచి డిస్చార్జ్ అయ్యే హక్కు నిందితుడికి లభిస్తుంది . అందువల్ల, ఫిర్యాదు దాఖలు చేయడంలో జాప్యాన్ని క్షమించడానికి ముందు, కోర్టు నిందితుడికి తన అభిప్రాయాన్ని తెలియజేయడానికి నోటీసు ఇవ్వాలి మరియు ఆ తరువాత మాత్రమే అర్హతల ఆధారంగా హేతుబద్ధమైన ఉత్తర్వులను జారీ చేయాలి. అన్నపురెడ్డి శ్రీనివాసరెడ్డి కేసులో తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలకు సంబంధించి హైదరాబాదులోని హైకోర్టు న్యాయమూర్తి ఈ విధంగా తీర్పునిచ్చారు .

సెక్షన్ 142(బి) ప్రకారం దాఖలులో జాప్యాన్ని క్షమించడానికి ఏదైనా దరఖాస్తును 30 రోజుల్లో దాఖలు చేయాలా లేదా అనేది ప్రధానాంశం. దాఖలులో జాప్యాన్ని క్షమించడానికి ఏదైనా దరఖాస్తు దాఖలు చేయబడిందా లేదా అనేది వేరే చెప్పనవసరం లేదు. ఆ జాప్యాన్ని క్షమించడానికి నోటీసు మరియు విచారణ తరువాత మాత్రమే నిర్ణయం తీసుకోవాలి మరియు కొన్ని హక్కుల కోసం విచారణ లేకుండా కాదు . నిందితులకు అవకాశం లేకుండా జోక్యం చేసుకోలేని ఫిర్యాదును

2019:APHC:27217

దాఖలు చేయడానికి చర్య యొక్క కారణం నుండి ఒక నెల చట్టపరమైన నోటీసు గడువు ముగిసిన తరువాత .

మహారాష్ట్ర వరెన్స్ కరడ్ చంద్ర వినాయక్ డోంగ్రే తదితర కేసుల్లో సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించింది.

9. ప్రాసిక్యూషన్ ప్రారంభించడంలో జాప్యాన్ని చీఫ్ జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ క్షమించినందున, ప్రతివాదులకు నోటీసు ఇవ్వకుండా, ప్రతివాదులకు వారి అవకాశం ఇవ్వకుండా ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న తర్వాత చట్టప్రకారం కొత్తగా జాప్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ ప్రాసిక్యూషన్ దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును నిర్ణయించడానికి ఈ కేసును చీఫ్ జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ కు పంపాలి. జాప్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ దాఖలైన పిటిషన్ పై నిర్ణయం తీసుకున్న తర్వాత చీఫ్ జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఈ విషయంలో తదుపరి చర్యలు తీసుకుంటారు.

9. పై న్యాయశాస్త్రాల వెలుగులో కేసును పరిశీలించినప్పుడు, తక్షణ కేసులో పిటిషనర్/ఫిర్యాదుదారుడు తీవ్రమైన అనారోగ్యంతో అంటే వైరల్ హెపటైటిస్ జ్వరం మరియు మంచం పట్టడం వంటి కారణాలతో ఆలస్యాన్ని క్షమించమని ప్రతివాది/ ఫిర్యాదుదారుడు 2010 యొక్క సెలెక్షన్ ఆర్డర్ నెం.596 దాఖలు చేశారు , అందువల్ల అతను సకాలంలో ఫిర్యాదు చేయలేకపోయాడు . ఈ క్రిమినల్ పిటిషన్ లో పిటిషనర్/నిందితుడికి ట్రయల్ కోర్టు నోటీసులు జారీ చేయలేదని , అందుకు అనుమతించిందని తెలుస్తోంది. కాబట్టి, చట్టంలో పేర్కొన్న తప్పిదం దృష్ట్యా ఫిర్యాదును పరిగణనలోకి తీసుకోవడం సరికాదు.

10. పిటిషనర్ /నిందితుడికి నోటీసులు ఇవ్వకుండా ఫిర్యాదు నిర్వహణ సాధ్యం కాదనే అభిప్రాయంతో పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన ఇతర వాదనలను ఈ దశలో చర్చించాల్సిన అవసరం లేదు.

11. దీని ప్రకారం, ఈ క్రిమినల్ పిటిషన్ అనుమతించబడుతుంది మరియు ట్రయల్ కోర్టు జారీ చేసిన కాగ్నిజెంట్ ఆర్డర్ రద్దు చేయబడుతుంది మరియు ప్రతివాది / ఫిర్యాదుదారుడు దాఖలు చేసిన పిటిషన్ను ఆలస్యం చేయడంలో పిటిషనర్ / నిందితుడికి నోటీసు ఇవ్వడానికి మరియు పిటిషనర్ / నిందితుడు దాఖలు చేసిన ఏదైనా కౌంటర్ స్వీకరించిన తరువాత, ఈ కేసును తిరిగి ట్రయల్ కోర్టుకు పంపుతారు. ఇరుపక్షాల వాదనలు విని జాప్యంపై చట్టప్రకారం తగిన ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలి. ఒకవేళ సదరు పిటిషన్ ను అనుమతించి, ఫిర్యాదును పరిగణనలోకి తీసుకుంటే పిటిషనర్/నిందితుడికి చట్టపరంగా అనుమతించిన అన్ని పిటిషన్లపై కేసును వాదించే హక్కు ఉంటుందని ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు.

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయాలి .

యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు, జె.

28.01.2020
ఎం.ఎస్.